

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J. L.**, R. t. č. v Ú. proti žalovanému: **Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby**, Mierové nám. 1, Ilava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 493840/2-10-2008 zo dňa 2. januára 2009, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. marca 2010 č. k. 13S/20/2009-37, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 2. marca 2010 č. k. 13S/20/2009-37 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením krajský súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a nevyhovel jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáha preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 493840/2-10-2008 zo dňa 2. januára 2009, ktorým zamietol jeho sťažnosť proti rozhodnutiu pedagóga žalovaného č. 493840/2-8-2008 zo dňa 22. decembra 2008 o disciplinárnom treste a toto prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Súčasne so žalobou žalobca požiadal aj o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Krajský súd skúmal splnenie podmienok na strane žalobcu pre oslobodenie od súdnych poplatkov a pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 138 ods. 1 a 30 OSP a dospel pritom k záveru, že u žalobcu nie sú splnené podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, pretože má dostatok prostriedkov, aj keď ich nepriznal, na zaplatenie súdneho poplatku. Skutočnosť, že žalobca je bez pracovného zaradenia a bez príjmu, nemožno zohľadniť na účel oslobodenia od súdnych poplatkov bez toho, aby súd neprihliadol na

žiadosť žalobcu z 22. februára 2010 o predvedenie na pojednávanie na jeho náklady. Z tejto žiadosti žalobcu považuje súd za zrejmé, že údaje uvedené v potvrdení o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch nezodpovedajú skutočnosti a žalobca musí disponovať prostriedkami, z ktorých je schopný hradiť si trovy predvedenia na súdne pojednávanie. Keďže súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov, nie sú splnené ani zákonné podmienky na ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie považuje za nesprávne a diskriminačné a napáda ho v celom rozsahu. Namietal, že skutočnosť, že požiadal o predvedenie na pojednávanie na vlastné náklady neznamená, že disponuje potrebnými prostriedkami, keďže tieto náklady mu budú pripísané ako pohľadávka žalovaného. Ďalej uviedol, že v iných súdnych konaniach sa rovnakých podmienok a majetkových pomerov mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Pokiaľ súd jeho žiadosti nevyhoví, bude to viesť k zastaveniu konania, čím bude pre žalobcu ako občana zmarená vymožitelnosť práva. Žiada preto, aby odvolací súd po zvážení jeho argumentov žiadosti o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a ustanovení zástupcu z radov advokátov vyhovel.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods.1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP a po prejednaní odvolania dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

Krajský súd napadnutým rozhodnutím nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov s odôvodnením, že neboli splnené obe zákonné podmienky podľa § 138 ods. 1 OSP, teda že to odôvodňujú pomery účastníka a zároveň nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Napriek skutočnosti, že žalobca na odôvodnenie svojej žiadosti uviedol, že u žalovaného dlhodobo nie je pracovne zaradený, nepoberá žiadnu finančnú odmenu, nie je poberateľom starobného, invalidného alebo výsluhového dôchodku, je nemajetný, bez akéhokoľvek príjmu, dospel krajský súd k záveru, že žalovaný musí disponovať potrebnými finančnými prostriedkami, pretože požiadal o predvedenie na pojednávanie na vlastné náklady. Takýto záver odvolací súd nepovažuje za správny.

Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca na výzvu súdu predložil riadne vyplnené tlačivo – Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu zo dňa 18. januára 2010, z ktorého vyplýva, že je vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je pracovne zaradený, nemá žiaden príjem ani osobný majetok väčšej hodnoty. Medzi záväzkami uviedol svoj dlh voči žalovanému vo výške 2122,29 €. Následne podaním, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 23. februára 2010,

požiadal súd, aby pokračoval v konaní a aby bol predvedený na pojednávanie na jeho náklady. Podľa názoru odvolacieho súdu, z tejto žiadosti nemožno bez ďalšieho vyvodiť záver, že žalobca uviedol v predložennom Potvrdení nepravdivé údaje a že disponuje dostatočnou finančnou hotovosťou, takže nespĺňa podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Ako uviedol sám žalobca v podanom odvolaní, uplatnenie tejto žiadosti neznamena, že má k dispozícii peniaze na úhradu nákladov na predvedenie, ale o tieto náklady bude navýšený jeho dlh voči žalovanému. Záver krajského súdu, že pomery žalobcu neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 OSP, preto nemá oporu v obsahu spisu. Navyše právo na súdnu ochranu patrí medzi základné občianske práva, preto súd musí veľmi starostlivo skúmať existenciu dôvodov pre nepriznanie oslobodenia. Platí to aj pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 OSP, ktorého súd ustanoví účastníkovi na jeho žiadosť, ak sú u neho predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov a je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2010

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Bartalská